

ki nga mahi a nga Kaumatua, ka mama te haere ki te whakamahi i nga pohiri kia huihui atu ki te kainga nei ki Waimate kia tuku whakamoemiti tahi, kia kai tahi, kia korero tahi, kia whakamiharo tahi mo nga mahi nunui i tiria nei e ratou ma, ka kotahi rau nei nga tau mai i reira ki naianei, mutu ai te pakara o te korokoro ki te kiko tangata, i noho ai, tatu rawa te remu ki tou ake marae whakarongo ai ki nga kupu tohutohu a Te Kai Kauhau. ka houhia nei te rongo e Te Hinengaro ki tena iwi ki tena iwi, eke rawa ake te rau tau o tenei whakaputuranga i era tikanga ko tatou tenei e haereere nei i runga o tatou marae maha, e tangi a tuakana, taina ana tetahi ki tetahi, ki nga kaumatua ano e tangi atu ana he tamaiti ki te matua, he mokopuna ki te tupuna.

Kowai ra o ratou ingoa, kua ngaro i roto tenei ra, heoi te mea e tino matauria ana, he Maori te kaitono, he pakeha te kaiwhakarite, ara ko nga akonga te kai tono, ko nga kai-ako te kai whakatutuki koia ka tu nei Te Mihana tuatahi ki Waimate i te tau Hanuere 12th. 1830.

Na te Rongonui, na te rongo pai o era mahi, o era tikanga i whakatupuria houtia ake i reira koia ka whakahoutia ano aua kupu atahua a nga tupuna mo te tangtata pai nga whakaro, pai nga mahi, kua tae mai nei ki tenei Rau Tau Hou:

E ta! E hine! I haramai ra koe i Taiaimai!

Te Hui a Te Pihopa o Aotearoa kia Ngapuhi katoa katoa!!! katoa!!! no Hanuere 13th 1930, ara, No te ra tuatahi o te Rau Tau Hou.

Hanuere. Mane 13th. 1930—2030.

"I haramai ra koe i Taiaimai"

Mehemea no nga ra o mua kua rangona tenei tu naumai i nga mea i haere ki te hui whakamiharo i tu mai nei ki Waimate wahi o Ngapuhi i te 12 o nga ra o Hanuere ka hori tata ake nei. Ko taua hui i karangatia mo te motu me te Haahi Mihingare katoa, pakeha mai, maori mai, kia huihui ki Waimate, hei tuku whakamoemiti ki Te Kaibanga, mo te taenga ki te rau tau o te Mihana tuatahi i te tuawhenua, i timataria ai te whakatuputupu i nga tikanga e tupu ai te whakapono me te mahi-a-ringa, te matauranga whanui. I runga i te kite o nga Kaumatua o Ngapuhi i te pai o nga hua o nga mahi i puta ki Oihi, i tawahi atu o Kororareka. Pewhairangi, i timataria tuatahitia ai te kauhou te rongopai e Te Matenga (Marsden) i Te Kirihimete o te tau 1814, ka tonoa e ratou kia haria atu taua taonga ki roto i nga rohe o Te Waimatenga ara o Waimate. No aua ra ka timata te kaha haere o tenei ingoa o TAIAIMAI ki runga i taua rohe.

Na nga mahi papai, Te whakapono, te kura ako i nga mahi matauranga, te mahi waerenga, whakatuputupu witi hei paraoa, nga mahi whare, te kura ako hoki i nga tikanga kaupapa mo te whakapono i raro i Te Haahi Mihingare, pau katoa